

Apostel Thomas Kerk
www.pgenschede.nl/atk

Marcus 8, 27 – 9, 1 laatste dienst Apostel Thomas Kerk 150906

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Hoe wij hier vanmorgen ook allemaal zitten, het evangelie van deze zondag bepaalt ons niet alleen bij de kern van ons geloof, maar ook bij de kern van ons kerk-zijn.

Hoe wij hier zitten - geschokt en ontdaan door wat er in de afgelopen week bij ons is binnengekomen: de foto van de Syrische peuter Aylan, de opeengepakte vluchtelingen in Hongarije, de eindeloze stroom mensen op zoek naar vrijheid en een beter leven.

Wie spreekt een verlossend woord? Of een woord dat een weg wijst?

Ik ervaar het als ontroerend en inspirerend dat zoveel mensen in beweging komen. Vluchtelingen welkom heten, de helpende hand bieden, zichzelf als vrijwilliger aanbieden. Ook hier al in Enschede na het bekend worden van de plannen.

En we zitten hier met al die gevoelens die horen bij een afscheid. Voor het laatste op zondag bijeen in dit gebouw, dit huis van hout en steen, dit huis van de Heer.

Hier werd gedoopt, het zegel, teken van 't verbond;

hier klonk bij brood en wijn de dank uit hart en mond.

Hier vond het afscheid plaats van liefsten, jong of oud.

Hier klonk het 'ja' van mensen aan U toevertrouwd.

De één ziet uit naar het nieuwe, de ander als een berg op tegen loslaten.

Laat er vandaag ruimte zijn voor al die herinneringen, gedachten en gevoelens.

Laat er begrip zijn, over en weer, voor wat er in ons leeft.

Laat er ook ruimte zijn voor waar het op aankomt, in ons geloof, in de kerk.

Daar vraagt het evangelie vandaag onze aandacht voor.

Voor wie Jezus is. Jezus, naar wie wij als gemeente heten.

En wat dat betekent voor wie hem willen volgen. Zijn leerlingen. Van toen tot nu. De kerk dus.

Wie is Jezus?

Een wonderdoener, een bevlogen prediker, een gedreven wereldverbeteraar?

Op een cruciaal moment in zijn leven stelt Jezus deze vraag aan zijn leerlingen.

Wie zeggen de mensen dat ik ben?

Het voelt wel veilig om die vraag tot je toe te laten. Het is altijd wel gemakkelijk om te zeggen wat een ander vindt. Daar brand je je vingers niet aan.

Lastiger wordt het als het dichterbij komt. Als naar je eigen mening gevraagd wordt.

En jullie, wie zeggen jullie dat ik ben? – vraagt Jezus vervolgens heel direct aan zijn leerlingen.

Petrus maakt zich tot hun woordvoerder. 'U bent de Messias'.

De Messias - in die titel komt van alles mee aan verwachting en hoop. Dat het nu eindelijk beter, ja goed zal worden. Dat een einde komt aan alle geweld en onderdrukking. Dat eindelijk zal worden rechtgezet en rechtgedaan. Petrus heeft er zijn gedachten bij!

Dan zegt Jezus wat er staat te gebeuren. Hij moet naar Jeruzalem gaan. Daar zal hem veel lijden overkomen, hij zal verworpen en gedood worden, maar drie dagen later weer opstaan.

Het is de vraag of Petrus dat laatste wel goed heeft gehoord en tot zich heeft laten doordringen.

Hij neemt Jezus apart, onder vier ogen, en wijst hem fel terecht.

Voor Petrus is het duidelijk: Christus-zijn en lijden, die horen niet bij elkaar; messiasschap en kruis: die sluiten elkaar uit. Een Christus triomfeert, een Messias glorieert. Hij richt Gods koninkrijk op door de tegenstanders met harde hand de les te leren.

Dan keert Jezus Petrus de rug toe en zegt tegen hem: 'ga terug, achter mij, satan.'

Dat is een schokkend woord tot iemand die vlak daarvoor zoiets moois heeft beleden.

Blijkbaar staat hier veel op het spel, dat Jezus tegen hem, die hij eerder 'rots' noemde, nu 'satan' zegt.

Jezus 'moet' naar Jeruzalem gaan. Wat is dat voor een moeten? Staat daarachter een God die alles bestiert, die de Veroorzaker is van alle mogelijke ellende die een mens kan overkomen? Van overstromingen en aardbevingen die soms duizenden mensenlevens kosten; en van een ongeneselijke ziekte, die heel je leven op zijn kop zet; van een stom ongeluk met fatale afloop. 'Moet' dat gebeuren omdat God erachter zit?

In zo'n God kan ik niet geloven. Ik geloof niet in een God die samenvalt met het lot. Wel in een God die aan mensen ruimte geeft om in verantwoordelijkheid te leven en samen de strijd aan te binden tegen de afschuwelijke lotgevallen die mensen overkomen.

Daarbij bidden we: uw wil geschiede! Omdat er nog zoveel tegen Gods wil geschiedt! Er is zoveel in strijd met Gods bedoelingen.

Jezus moet naar Jeruzalem gaan en daar veel lijden.

Op andere plaatsen in de bijbel lezen we, dat deze weg door Jezus is gegaan om daar te staan waar onze verloren wereld behoort te staan, in het gericht ten dode. Als straf op de zonde. Om het gericht van God te dragen in plaats van de wereld, in plaats van de mensen. Om zo voor hen een weg te banen naar het werkelijke, naar het eeuwige leven. Verzoening en verlossing door hem.

Het 'moeten' van Jezus heeft te maken met het geheim van zijn leven, met het trouw zijn en trouw blijven aan wie hij ten diepste is. Zoon van de Levende. Zoals die stem uit de hemel bij zijn doop aangaf: Deze is mijn zoon, de geliefde, in Hem heb Ik mijn welbehagen.

Het geheim van het leven van Jezus is het geheim van wie God wil zijn voor en met mensen.

Een God van dichtbij. Een God -met-ons. Een God, die niet hoog boven mensen verheven op zijn troon blijft zitten, maar die in Jezus Zelf in de diepte van het bestaan is afgedaald om daar God van en God voor mensen te zijn. Om daar met hen en voor hen een weg van heil te gaan.

Dat maakt het christelijk geloof zo verschillend van zoveel anderen 'geloven'.

Dat niet mensen opstijgen tot God, maar dat God afdaalt naar de diepte.

En daar mensen aanraakt, opricht, vergeeft, verzoent en vernieuwt.

Jezus spreekt niet alleen over zijn eigen kruis, maar in één adem ook over dat van zijn leerlingen.

Als ze hem willen volgen, dan zullen ze bereid moeten zijn hun kruis op zich te nemen.

Dat is een ander kruis dan het bekende: ieder huisje heeft zijn kruisje. Daar weten veel mensen over mee te spreken. Dit is niet een kruis waarvoor je kunt kiezen. Dit kruis overkomt je. Dit kruis hoort bij het leven. En het vreemde is dat de ene mens zo'n veel zwaarder kruis te dragen krijgt dan de ander. Met dit kruis moet ieder mens op zijn manier zien klaar te komen. Je bidt God om kracht en je hoopt dat er mensen met een open hart om je heen staan.

Maar Jezus spreekt over het kruis van de navolging. Over het lijden dat je overkomt als je ervoor kiest hem te volgen. Vervolging, smaad, gevangenschap zoals zoveel christenen is overkomen.

We hoeven er niet naar te verlangen. We mogen God danken dat ons geen strobreed in de weg gelegd wordt bij de beleving van ons geloof.

Maar het kan ons ook overkomen, dat ons geloof een prijs heeft.

Er kunnen momenten zijn in het leven van mensen, in het samenleven, dat iemand geroepen wordt tot een grote taak. Maar meestal zijn het kleinere dingen. Bescheiden daden. Niet voor het front van de wereld, maar meer in het verborgene.

Het omzien naar iemand die het moeilijk heeft.

Vreemdelingen huisvesten. Vluchtelingen welkom heten.

Trouw naast iemand gaan en blijven staan, ook al kost dat veel van jezelf, van je tijd, van je ambities. Een bepaalde taak op je nemen en daar tijd voor vrijmaken gewoon omdat je weet dat dat moet.

Van jezelf afzien, over je eigen schaduw heenstappen, omdat je eigenlijk die ander met wie jij nog steeds een appeltje te schillen hebt, vergeeft en in vrijheid laat gaan.

Zouden we vandaag ook mogen zeggen: een gebouw loslaten, hoe vertrouwd en dierbaar ons dat ook is geworden? Loslaten en elders samen verdergaan?

En zo kan ieder wel zelf bedenken wat die weg is. Van jezelf afzien ter wille van je naaste, dichtbij en verweg, ter wille van het milieu, dat zo te lijden heeft onder mensen die de hele wereld willen winnen.

Zo leven, anders leven, kan ten koste gaan van je vrije tijd, van je portemonnaie, je aanzien.

Maar wat wil je, wanneer je bij Jezus wilt horen, die ons zelf is voorgegaan? Wat verwacht je anders? Elders zegt Jezus: een knecht is toch niet meer dan zijn heer?

Maar laten we niet somber doen. Want wie bereid is zichzelf te verliezen, die zal zichzelf vinden.

Die leeft met een belofte. De belofte van Jezus zelf. Dat je vergolden zal worden naar je daden.

Ga weg achter Mij satan. Dat zijn scherpe woorden. Maar hier worden we dan ook bepaald bij de kern van ons geloof, Jezus, die de weg van het kruis gaat.

Maar die weg is niet zonder het licht van de opstanding. En in het spoor van Jezus is er een gemeente, die die weg mag gaan en die zo het licht der wereld en het zout der aarde is. In een leven dat spoort met de leer.

Amen